

NOTA VAN WIJZIGING

Z/21/014014 - D/21/047988

Onderwerp : Raadsbesluit reglement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Maasgouw 2021

Datum Presidium-vergadering: 16-12-2021
Portefeuillehouder(s) : Presidium

HET VOORSTEL WIJZIGT ALS VOLGT

Het besluit Reglement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Maasgouw

VAN :
Artikel 6a, lid 4: De burgemeester moet voor de aanvang van iedere ambtstermijn opdracht geven om de kandidaat wethouders aan de risicoanalyse integriteit te onderwerpen. De burgemeester brengt over het eindresultaat daarvan verslag uit aan de raad. De risicoanalyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.

IN :
Artikel 6a, lid 4: De burgemeester moet voor de aanvang van iedere ambtstermijn opdracht geven om de kandidaat wethouders aan de risicoanalyse integriteit te onderwerpen. De burgemeester gebruikt daarbij de Handleiding basisscan integriteit voor kandidaat-bestuurders van het Ministerie van BZK en maakt uiterlijk op de dag van de verkiezingen bekend hoe het proces zal verlopen en welke onderwerpen in de analyse aan bod komen. De burgemeester brengt over het eindresultaat daarvan verslag uit aan de raad. De risicoanalyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.

TOELICHTING:

Inleiding

In de commissievergadering van 7 december is het raadsvoorstel over een nieuwe reglement van orde en een nieuwe verordening op de raadscommissie besproken. In die vergadering kwam een recent advies van de Raad van State aan de orde over de over de nota van wijziging bij het wetsvoorstel bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur. Die nota van wijziging gaat over het landelijk verplicht invoeren van een risicoanalyse integriteit voor kandidaat-bestuurders. De Raad van State heeft bedenkingen bij die nota van wijziging op het wetsvoorstel. In de commissievergadering werd de vraag gesteld of het handig of wijs is wel als gemeente een risicoanalyse integriteit voor wethouders in het reglement van orde op te nemen.

Advies Raad van State

Het advies van de Raad van State komt in het kort op het volgende neer:

Het is de bedoeling van de nota van wijziging de risicoanalyse integriteit voor alle bestuurders in alle bestuurslagen verplicht te stellen en daarmee ordening in de al gangbare praktijk aan te brengen en dus duidelijkheid en waarborgen te scheppen.

Volgens de Raad van State:

- regelt de nota van wijziging nauwelijks iets over de inhoud, de reikwijdte en de procedure van de risicoanalyse
- roept de nota van wijziging vragen op over de rolverdeling tussen de lokale bestuursorganen onderling en ook met eventuele externe partijen
- is het onduidelijk hoe de vertrouwelijkheid gewaarborgd kan worden
- weten kandidaat-bestuurders op basis van deze nota van wijziging niet wat van hen gevraagd zal worden en welke waarborgen er zijn
- is door vrijwel alles aan de gemeente over te laten, niet te overzien hoe de nota van wijziging in de praktijk zal werken

- staat de nota van wijziging op gespannen voet met artikel 10 grondwet (persoonlijke levenssfeer) en met het legaliteitsbeginsel juist omdat de wet niet of nauwelijks regelt tot hoe ver die risicoanalyse mag gaan en aan welke inhoudelijke en procedurele voorwaarden die is verbonden.

Kortom: de nota van wijziging doet niet wat hij beoogt.

Brief Minister BZK

De regering ziet af van indiening van de nota van wijziging. De minister geeft aan dat echter niet wordt afgezien van het wettelijk verankeren van een risicoanalyse voor kandidaat-wethouders. Er komt uiteindelijk een zelfstandig wetvoorstel hierover.

De minister roept de burgemeesters op om te stimuleren dat er toch een risicoanalyse van nieuwe te benoemen wethouders zal plaatsvinden. De burgemeesters kunnen daarbij gebruik maken van de handleiding basisscan integriteit van het ministerie.

Brief CdK Limburg

De commissaris beveelt de werkwijze van het screenen van kandidaat-wethouder d.m.v. een risicoanalyse in opdracht van de burgemeester aan. De risicoanalyse verdient volgens hem een verdere ontwikkeling en moet kwalitatief sterk ingezet worden. Hij adviseert de burgemeesters, gelijk aan de recente provinciale werkwijze, een commissie risicoanalyse in te stellen met twee onafhankelijke deskundige en de burgemeester als voorzitter. Deze commissie voert een stevig gesprek met de kandidaat op basis van het rapport van bevindingen dat is opgesteld door een extern onderzoeksbureau. Dit resulteert in beheersmaatregelen per kandidaat en waar aan de orde in een reeks algemene aanbevelingen die breed met de raad kunnen worden gedeeld. Een dergelijke commissie en een stevig gesprek versterken de impact van de analyse, maar verbreden en bevestigen ook de verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de integriteit binnen zijn gemeente.

Conclusies

De Raad van State heeft de nota van wijziging van een flink negatief advies voorzien. Niet omdat een risicoanalyse integriteit voor kandidaat-bestuurders niet zou kunnen. Wel omdat de nota van wijziging niet voldoende duidelijkheid en waarborgen geeft.

De minister had met de wet de bedoeling de risicoanalyse integriteit verplicht te maken voor alle kandidaat-bestuurders. Zij heeft nu van de raad van state tips gekregen over wat er dan allemaal in zo'n wetsvoorstel moet staan om er een goede wet van te maken.

Op lokaal niveau kan een risicoanalyse integriteit voor kandidaat-wethouders nog steeds worden uitgevoerd. Net zoals dat in het verleden is gebeurd. Het advies van de Raad van State geeft ons wel inzicht in de duidelijkheid en waarborgen die hiervoor eigenlijk moeten worden gecreëerd. Deze zijn al opgesteld in de handleiding basisscan integriteit.

De minister en de commissaris bevelen aan wel een risicoanalyse uit te laten voeren.

De handleiding biedt hiervoor voldoende duidelijkheid wat betreft inhoud en proces. Er valt ook nog wat te kiezen. Belangrijk is dat voor iedereen vooraf duidelijk is wat inhoud en proces en waarborgen zijn van de risicoanalyse integriteit voor kandidaat-wethouders.

Wijziging raadsvoorstel

Gelet op het bovenstaande heeft het presidium op 16 december jl. besloten het voorstel te wijzigen door in het betreffende artikel de volgende passage toe te voegen: De burgemeester gebruikt daarbij de Handleiding basisscan integriteit voor kandidaat-bestuurders van het Ministerie van BZK en maakt uiterlijk op de dag van de verkiezingen bekend hoe het proces zal verlopen en welke onderwerpen in de analyse aan bod komen.

Bijlage ter informatie: Handleiding basisscan integriteit voor kandidaat-bestuurders Ministerie BZK 2019-03-04

Datum ondertekening: 17 december 2021

Namens het presidium,

De Griffier,

G.H. Bakkes

